

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 8. april 2005
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-730-0127
Dok.: CHA40165

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

**Betænkning nr. 1458/2005 om forbedring af voldtægtsorfres retsstilling
og
Udkast til bestemmelser om bistandsadvokat for pårørende til afdøde
i straffesager mod politiet**

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Betænkningen og udkastet til bestemmelser om bistandsadvokat for nære pårørende, hvor forurettede er afgået ved døden som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt, har været sendt i høring hos:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Aalborg, Præsidenten for Retten i Roskilde, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolicehøfen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Retspolitisk Forening, Landsforeningen Hjælp Voldsofre, Center for Voldtægts ofre (Rigshospitalet), Joan-Søstre (Dannerhusets Rådgivning)

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i kursiv.

2. Betænkning nr. 1458/2005 om forbedring af voldtægtsorfres retsstilling

2.1. Generelt

Præsidenterne for Retterne i Aalborg, Århus, Roskilde og Odense, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater og Institut for Menneskerettigheder har ingen bemærkninger til betænkningen.

2.2. Beskikkelse af bistandsadvokat mv.

Advokatrådet kan tilslutte sig betænkningens udkast til retsplejelovens § 741 a, stk. 1 og 2, men anfører, at der forsøgsvis bør søges etableret en vagtordning med tilkaldelse af bistandsadvokater døgnet rundt.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.2.31., bør kontakten til en advokat ske efter den gældende regel i § 741 b, stk. 2, hvorefter politiet kan rette henvendelse til en beneficeret advokat, der kan varetage hvervet som bistandsadvokat, indtil beskikkelse er sket ved retten. Justitsministeriet finder ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at indføre en generel forsøgsordning med tilkaldelse af bistandsadvokater døgnet rundt. Der vil ikke være noget til hinder for, at de enkelte retskredse eventuelt indgår vagtordninger/aftaler med advokater i lokalområdet med henblik på en tilkaldeordning som bistandsadvokat.

Dansk Retspolitisk Forening kan i det væsentlige tilslutte sig betænkningens lovudkast. Foreningen anfører dog, at der bør udvises særlig opmærksomhed ved beskikkelse af bistandsadvokat, således at beskikkelsen er frivillig for den forurettede.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.1.3. og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1 (741 a, stk. 2), hvoraf det fremgår, at forslaget indebærer, at den forurettede i sager om voldtægt m.v. – uden selv at skulle fremsætte anmodning herom – vil få beskikket en advokat, medmindre den pågældende, efter at være behørigt vejledt om reglerne om beskikkelse af advokat, frabeder sig dette. Den forurettede bliver således ikke påtvunget en advokat.

Dansk Retspolitisk Forening anfører endvidere, at en forudgående samtale mellem den forurettede og dennes bistandsadvokat kan bidrage til at fjerne eventuel utryghed hos forurettede og forhåbentlig også til at reducere antallet af falske anmeldelser. Imidlertid bør der også manes til opmærksomhed om risikoen for, at det kan blive sværere at få stoppet falske anmeldelser på et så tidligt et stade som muligt.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.1.3., er den foreslåede regel i retsplejelovens § 741 a, stk. 2, (lovforslagets § 1, nr. 1) om beskikkelse af bistandsadvokat ikke formuleret med henblik på, at bistandsadvokaten får til opgave at efterprøve, om der overhove-

det er grundlag for en anmeldelse om voldtægt. Denne vurdering bør efter Justitsministeriets opfattelse foretages af politiet på baggrund af den indledende efterforskning.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre kan tiltræde udvalgets forslag vedrørende obligatorisk beskikkelse af bistandsadvokat og udvalgets forslag om ofres mulighed for at tale med bistandsadvokaten før første retsmøde.

Landsforeningen anfører i relation til spørgsmålet om, hvorvidt bistandsadvokater skal have særlig uddannelse, at foreningen er enig med udvalget i, at det er vigtigt, at ofret kan vælge netop den advokat, som den pågældende har tillid til, men at det bør sikres, at bistandsadvokater får tilstrækkelig efteruddannelse.

Spørgsmålet om bistandsadvokaters uddannelse er nærmere behandlet i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.1.3.2. Heraf fremgår det, at der ikke bør stilles krav om en særlig uddannelse for bistandsadvokater, men at bistandsadvokater ligesom i dag som udgangspunkt bør beskikkes blandt kredsen af beneficerede advokater. Justitsministeriet er bekendt med at, at Advokatsamfundet udbyder en række kurser, der er relevante for bistandsadvokater.

Joan-Søstrene kan som udgangspunkt tilslutte sig udvalgets lovudkast. Joan-Søstrene anfører dog, at bistandsadvokatorordningen i voldtægtssager bør gøres obligatorisk, skønt dette vil indebære, at ofret påtvinges en advokat.

Spørgsmålet om obligatorisk beskikkelse af bistandsadvokat er behandlet i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.1.3. Det er Justitsministeriets opfattelse, at en obligatorisk regel om beskikkelse af bistandsadvokat i voldtægtssager m.v. ikke vil være hensigtsmæssig, idet en bistandsadvokat ikke vil kunne støtte og vejlede den forurettede, hvis denne ikke ønsker en advokat indblandet i sagen. Derimod finder Justitsministeriet, at den foreslåede regel i retsplejelovens § 741 a, stk. 2, (lovforslagets § 1, nr. 1) vil sikre, at de ofre, der efter forbrydelsen er forvirrede og i en krisesituation, og som derfor ikke kan overskue at tage stilling til spørgsmålet om beskikkelse af en bistandsadvokat, automatisk vil få beskikket en bistandsadvokat.

Joan-Søstrene anfører endvidere, at der i forbindelse med betænkningens gennemførelse bør følges op på lovgivers intentioner med årlige undersøgelser af, i hvor mange sager der beskikkes bistandsadvokat i forbindelse med første afhøring af forurettede.

Justitsministeriet finder ikke, at en indberetningsordning vedrørende beskikkelse af bistandsadvokat inden det første retsmøde vil kunne bibringe oplysninger, der kan benyttes til sammenligning, idet der ikke i dag foreligger oplysninger om, i hvor mange sager om voldtægt der beskikkes en bistandsadvokat. Endvidere vil udgangspunktet efter den foreslåede regel i retsplejelovens

§ 741 a, stk. 2, betyde, at den forurettede automatisk får beskikket en advokat før den første afhøring, medmindre den pågældende direkte frabeder sig dette.

2.3. Aktindsigt

Advokatrådet anbefaler, at bistandsadvokaten får et ubetinget krav på aktindsigt fra sagens begyndelse. Advokatsamfundet anfører som begrundelse herfor, at der ikke findes reelle begrundelser for begrænsninger i aktindsigten, idet der i praksis ofte gives fuldstændig aktindsigt fra sagens begyndelse, og idet bistandsadvokater er vant til at skulle håndtere pålæg om ikke at videregive oplysninger til klienten.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre anfører, at der ikke er særlige hensyn, der taler imod, at bistandsadvokaten får fuld aktindsigt, inden tiltalerspørgsmålet er afgjort, hvis der samtidig skabes den fornødne hjemmel til, at der kan gives pålæg til bistandsadvokaten om ikke at videregive udvalgte oplysninger til ofret.

Spørgsmålet om en generel udvidelse af adgangen til aktindsigt er behandlet i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.3.3.1. Som det fremgår heraf, vil Strafferetsplejeudvalget i forbindelse med behandlingen af det generelle kommissorium om forurettedes retsstilling i straffesager vurdere spørgsmålet om bistandsadvokatens rolle i straffeprocessen, herunder spørgsmålet om udvidet aktindsigt. Justitsministeriet finder på den baggrund ikke, at der på nuværende tidspunkt bør indføres en generelt udvidet aktindsigt i voldtægtssager.

2.4. Bistandsadvokatens deltagelse i sagens behandling ved retten

Landsforeningen Hjælp Voldsofre henviser i relation til spørgsmålet om at udbygge bistandsadvokatens deltagelse i sagens behandling ved domstolene – herunder spørgsmålet om bistandsadvokatens adgang til at stille spørgsmål til forurettede og bistandsadvokatens adgang til at foreslå supplerende bevisførelse – til foreningens høringssvar til Justitsministeriets notat af 14. oktober 2003, hvori det anføres, at volds- og voldtægtsofre bør tillægges en form for partsstatus.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.3.3.3., vil Strafferetsplejeudvalget i forbindelse med behandlingen af det generelle kommissorium om forurettedes retsstilling i straffesager nærmere vurdere forurettedes (og bistandsadvokatens) rolle i straffeprocessen. Justitsministeriet finder derfor ikke, at der på nuværende tidspunkt bør tages stilling til eventuelle nye regler om partslignede status til bistandsadvokaten i voldtægtssager.

2.5. Retsplejelovens § 185, stk. 2, om bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd

Rigsadvokaten kan tilslutte sig udvalgets lovudkast, men anfører, at han vil henlede opmærksomheden på udvalgets bemærkninger i betænkningens side 80 vedrørende retsplejelovens § 185, stk. 2. Heraf fremgår det, at udvalget finder, at bistandsadvokaten for den forurettede bør have mulighed for at udtale sig, inden der træffes afgørelse om bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd i henhold til retsplejelovens § 185, stk. 2.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre kan tiltræde udvalgets forslag om, at bistandsadvokaten inddrages i spørgsmål vedrørende anvendelsen af retsplejelovens § 185.

Justitsministeriet har i lyset af Strafferetsplejeudvalgets bemærkninger om bistandsadvokatens mulighed for at udtale sig, før der træffes afgørelse om bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd i henhold til retsplejelovens § 185, stk. 2, foreslået en udtrykkelig regel om, at bistandsadvokaten har ret til at gøre indsigelse mod en bevisførelse i strid med retsplejelovens § 185, stk. 2. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 (§ 741 c, stk. 1, 2. pkt.) og bemærkningerne hertil samt de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.3.

2.6. Retsplejelovens § 841, stk. 2, – afgørelser om dørlukning m.v. forud for domsforhandlingen

Advokatrådet anbefaler, at erfaringerne med den foreslåede nye bestemmelse i retsplejelovens § 841, stk. 2, evalueres efter en periode på f.eks. 2 år.

Med den foreslåede bestemmelse i § 841, stk. 2, foreslås det, at anklagemyndigheden senest samtidig med indlevering af bevisfortegnelsen skal underrette forsvareren og retten om, hvorvidt der foreligger spørgsmål omfattet af § 841, stk. 1. Bestemmelsen pålægger således anklagemyndigheden en pligt til at afklare de spørgsmål, der er nævnt i § 841, stk. 1, inden domsforhandlingen. Justitsministeriet vil, når lovforslaget er vedtaget, orientere bl.a. anklagemyndigheden om den nye regel. Justitsministeriet finder på den baggrund ikke, at der er behov for særskilt at evaluere opfølgningen af de nye bestemmelser efter f.eks. 2 år.

Dansk Retspolitisk Forening anfører, at foreningen er meget skeptisk over for forslaget i betænkningens lovudkast om, at det i voldtægtssager i almindelighed må være muligt på skriftligt grundlag at træffe afgørelse om, hvorvidt tiltalte skal føres ud af retssalen under forurettedes forklaring ved domsforhandlingen, jf. lovudkastets § 1, nr. 4, (§ 841, stk. 2). Foreningen anfører, at hvis den tiltalte protesterer mod at blive ført ud, bør retten ikke træffe afgørelse herom uden at have dannet sig et personligt indtryk af forurettede og tiltalte. Foreningen påpeger, at praksis i dag er således, at retsformanden ofte beder den forurettede om med egne ord at beskrive, hvorfor det er afgørende nødvendigt, at tiltalte ikke er til stede. Afgørelsen om tiltaltes ret til at være til stede under forurettedes forklaring bør derfor ikke træffes på forhånd på skriftligt grundlag, hvis tiltalte protesterer, men bør som i dag træffes under den mundtlige domsforhandling.

Justitsministeriet finder, at den foreslåede regel i retsplejelovens § 841, stk. 2, (lovforslagets § 1, nr. 4), hvorefter det skal afklares forud for domsforhandlingen, hvorvidt tiltalte skal føres ud af retslokalet under forurettedes forklaring i voldtægtssager m.v., på en afbalanceret måde tilgodeser hensynet til såvel den forurettede som den tiltalte. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.3.1., vil afgørelsen af spørgsmålet som udgangspunkt skulle træffes på skriftligt grundlag, men retten kan dog efter en konkret vurdering beslutte, at der skal afholdes et særskilt retsmøde om begæringen.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre anfører i relation til, hvorvidt tiltalte skal forlade retslokalet under ofrets forklaring, at voldtægts ofre bør have et retskrav på at afgive forklaring i retten, uden at tiltalte samtidig er til stede.

Spørgsmålet om en ny regel, hvorefter den forurettede i voldtægtssager vil have et krav på at blive afhørt uden tiltaltes tilstedeværelse, er nærmere behandlet i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.4.3.1. Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkter om, at der ikke findes tilstrækkeligt grundlag for at foreslå en sådan regel. Baggrunden herfor er bl.a., at reglen i retsplejelovens § 841, stk. 1, allerede i dag må anses for et ikke ubetydeligt indgreb i tiltaltes retigheder, og at sådant indgreb bør begrænses til, hvad der er nødvendigt i det enkelte konkrete tilfælde. I forbindelse med overvejelserne om en regel som den foreslåede, må der således altid foretages en afvejning af hensynet til den forurettede og hensynet til den tiltalte.

2.7. Retsplejelovens § 1017 b vedrørende straffen for at omtale en sag om forbrydelser mod kønssædeligheden mv.

Joan-Søstrene anfører i relation til retsplejelovens § 1017 b vedrørende straffen for at omtale en sag om forbrydelser mod kønssædeligheden mv., at lovgiver bør følge op på, om den af udvalget foreslåede øgede opmærksomhed på reglen er tilstrækkelig til at løse det problem, at voldtægts ofre ofte beskrives meget detaljeret i pressen.

Justitsministeriet vil efter lovforslagets vedtagelse anmode anklagemyndigheden om i højere grad at være opmærksom på bestemmelsen i retsplejelovens § 1017 b, og bestemmelsen vil blive omtalt i den nye vejledning, som Justitsministeriet vil udarbejde til brug for ofre i voldtægtssager m.v.

2.8. Lokalemæssige forhold i retterne

Præsidenten for Vestre Landsret påpeger, at de nuværende lokalemæssige forhold hverken i landsretten eller i mange byretter giver ordentlige og tidssvarende muligheder for den ønskede beskyttelse af forurettede og andre vidner.

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret og Den Danske Dommerforening kan tilslutte sig høringsvaret fra Præsidenten for Vestre Landsret.

Domstolsstyrelsen anfører, at Domstolsstyrelsen er bekendt med udtalelsen fra Præsidenten for Vestre Landsret vedrørende ventelokaler i retsbygninger (betænkningens afsnit 5.6.2.). Domstolsstyrelsen kan tilslutte sig, at de nuværende lokalemæssige forhold i retterne mange steder ikke giver ordentligt og tidssvarende muligheder for den ønskede beskyttelse af forurettede og andre vidner. Domstolsstyrelsen fremhæver, at styrelsen tilstræber, at etablering af særlige ventefaciliteter får høj prioritet i forbindelse med gennemførelsen af en kommende retskredsreform.

Advokatrådet anfører, at de foreslåede nye regler bør suppleres af forbedringer af faciliteterne hos domstolene, så der lokalt skabes mulighed for, at tiltalte kan høre forurettedes forklaring via højtalere i et andet lokale. Retten bør således kunne tilrettelægge sagen, så den foregår i et retslokale med disse muligheder.

Justitsministeriet er enig med Domstolsstyrelsen i, at spørgsmålet om retsbygningernes indretning skal have høj prioritet i forbindelse med en kommende retskredsreform.

2.9. Andet

Advokatrådet bemærker, at udvalget ikke foreslår ændringer i retsplejelovens § 848, stk. 1, om afhøring af forurettede, uden at tiltalte er til stede, selvom udvalget konkluderer, at der i praksis ikke stilles særlige betydelige krav, før anmodningen imødekommes. Rådet anbefaler, at reglen præciseres, så der gives bedre vejledning i selve lovteksten om, hvornår begæringen skal imødekommes. Rådet foreslår således, at der fastsættes vejledende regler for bl.a. børn og unge, personer med et særligt afhængighedsforhold til tiltalte m.v.

Strafferetsplejeudvalgets overvejelser om ændring af retsplejelovens § 841, stk. 1, for så vidt angår voldtægtssager er gengivet i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.4.3.1. Justitsministeriet er enig i udvalgets overvejelser og konklusioner, og finder på den baggrund ikke, at det er nødvendigt at præcisere ordlyden af retsplejelovens § 841, stk. 1.

Advokatrådet anfører, at betænkningen ikke berører spørgsmålet om ændring af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (offererstatningsloven). Advokatrådet henstiller dog, at disse regler snarest tages op til overvejelse, specielt vedrørende tidsfristerne for anmeldelse til politiet. I den forbindelse bør det overvejes at tillade, at f.eks. en henvendelse til et krisecenter for voldtægts ofre kan træde i stedet for en anmeldelse til politiet.

Justitsministeriet kan oplyse, at Erstatningsnævnet allerede i dag efter offererstatningslovens § 10, stk. 2, har mulighed for i hver enkelt sag at foretage et konkret og individuelt skøn over de nærmere omstændigheder i forbindelse med anmeldelsen. Nævnet kan herunder tage hensyn til en eventuel henvendelse til et center for voldtægts ofre (krisecenter for voldtægts ofre) og kan på baggrund af sagens samlede oplysninger tage stilling til, om der skal dispenseres fra 24-timers reglen. Justitsministeriet finder på den baggrund ikke, at der umiddelbart er et behov for en ændring af offererstatningsloven. Der henvises endvidere til Justitsministeriets redegørelse om dette spørgsmål til Folketingets Retsudvalg, fremsendt den 5. april 2005.

Dansk Retspolitisk Forening anfører, at foreningen beklager, at spørgsmålet om konfliktråd ikke er behandlet yderligere.

Justitsministeriet finder, at konfliktråd generelt ikke er et egnet redskab til at forbedre netop voldtægts ofres stilling. Man kan naturligvis ikke udelukke, at det i enkelte sager vil kunne være en måde for både offer og gerningsmand at komme videre på, men det vil formodentlig være yderst sjældent, at ofret for en voldtægt ønsker en samtale med gerningsmanden.

Joan-Søstrene foreslår, at der udarbejdes en ny vidneindkaldelsesblanket til brug for ofre i sædelighedssager, hvorpå det bl.a. er anført, at den pågældende kan få beskikket en bistandsadvokat.

Justitsministeriet vil videregive Joan-Søstrenes forslag til en ny vidneindkaldelsesblanket til Rigsadvokaten og Rigspolitichefen.

3. Udkast til bestemmelser om bistandsadvokat for pårørende til afdøde i straffesager mod politiet

Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenterne for Retterne i Aalborg, Århus, Roskilde og Odense, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater og Institut for Menneskerettigheder har ingen bemærkninger til udkastet.

Rigsadvokaten kan tilslutte sig udkastet. Rigsadvokaten påpeger dog, at det forudsættes, at retten i tilfælde af eventuelle tvister mellem flere nære pårørende til en afdød person om advokatbeskikkelse træffer afgørelse om, hvilken advokat der skal repræsentere de pårørende på baggrund af en konkret vurdering af sagens oplysninger.

Advokatrådet anfører, at det i bemærkningerne bør overvejes at præcisere, hvem der har krav på beskikkelse af en advokat, hvis flere familiemedlemmer ønsker beskikket hver sin advokat.

Justitsministeriet har præciseret dette i bemærkningerne til den foreslåede § 1020 e, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Advokatrådet anfører, at det i lovteksten bør indføjes, hvem der har ret til at få beskikket en advokat. Det bør således fremgå af lovteksten, at nære pårørende har et ubetinget krav på advokatbeskikkelse, hvis den forurettede dør som følge af politiets indgriben eller mens den pågældende befandt sig i politiets varetægt.

Justitsministeriet har i relation til den foreslåede nye bestemmelse i retsplejelovens § 1020, stk. 2, (lovforslagets § 1, nr. 5) benyttet den samme formulering – ”når forholdene taler derfor” – som er benyttet i retsplejelovens § 1020 e, stk. 1. Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, er det Justitsministeriets opfattelse, at forholdene i de tilfælde, hvor forurettede afgår ved døden som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt, altid vil tale for, at der beskikkes en advokat for forurettedes nære pårørende.

Derimod finder Justitsministeriet, at der kan forekomme andre situationer, hvor forholdene ikke altid taler for en beskikkelse af en bistandsadvokat til forurettedes nære pårørende. Det kan f.eks. være i en situation, hvor den forurettede afgår ved døden, inden sagen er afsluttet, uden at årsagen til dødsfaldet vedrører politiets behandling af den pågældende, og hvor den forurettede forinden har fået afslag på beskikkelse af en bistandsadvokat. I denne situation bør der efter Justitsministeriets opfattelse kun rent undtagelsesvis beskikkes en advokat for den afdødes pårørende.

Dansk Retspolitisk Forening kan tilslutte sig udkastet. Foreningen anfører, at der bør tildeles advokaten en status, der sikrer aktindsigt og andre relevante beføjelser, og at det offentlige bør afholde udgifterne til bistandsadvokaten.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.2. og bemærkningerne til § 1, nr. 5, (§ 1020 e, stk. 2) indebærer forslaget, at bistandsadvokaten for de pårørende skal have samme udvidede adgang til sagens materiale under efterforskningen, som den beskikkede advokat for forurettede har efter retsplejelovens § 1010 e, stk. 2 (der bliver stk. 3). Derudover vil bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 66 a i øvrigt finde anvendelse. Bistandsadvokaten vil således i de omhandlede sager bl.a. kunne orientere de efterladte om sagens gang, herunder status for efterforskningen, yde bistand ved afhøringer, hvis de efterladte selv skal afhøres til sagen, vejlede om adgangen til at søge aktindsigt, yde bistand i forbindelse med sagens afslutning, f.eks.

gennemgang af selve afgørelsen m.v., vejlede om eventuel klageadgang og yde bistand med de mere praktiske aspekter af sagen, såsom udlevering af liget, effekter m.v.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at salæret til bistandsadvokaten vil skulle dækkes af statskassen.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre anfører, at der generelt i retsplejelovens kapitel 66 a bør være mulighed for at beskikke en bistandsadvokat for pårørende til forurettede, der afgår ved døden. Foreningen anfører, at de særlige hensyn, der skal varetages i forbindelse med dødsfald i politiets varetægt, ligeledes gælder i alle andre sager, hvor den forurettede afgår ved døden.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.2., er Justitsministeriet ikke enig i, at der er behov for at indføre en sådan bestemmelse.